

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ВІННИЦЬКИЙ ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ КОЛЕДЖ»

РОЗГЛЯНУТО І СХВАЛЕНО

Вченою радою коледжу

Протокол № 5 від «10» квітня 2019 р.

Голова Вченої ради

проф. Т.С. Слободинська

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор коледжу

К.Ф. Войцехівський

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО КУРСОВІ РОБОТИ**
**У КОМУНАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ВІННИЦЬКИЙ
ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ КОЛЕДЖ»**

м. Вінниця – 2019

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ВІННИЦЬКИЙ ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ КОЛЕДЖ»**

РОЗГЛЯНУТО І СХВАЛЕНО

Вченою радою коледжу

Протокол № 5 від «10» квітня 2019 р.

Голова Вченої ради

проф. Т.С. Слободинська

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор коледжу

К.Ф. Войцехівський

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО КУРСОВІ РОБОТИ
У КОМУНАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ВІННИЦЬКИЙ
ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ КОЛЕДЖ»**

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Курсова робота є однією з найефективніших видів самостійної науково-дослідної роботи студентів. Курсова робота виконується із фахових навчальних дисциплін і має навчально-дослідницький характер.

Мета написання курсової роботи:

- поглиблення, узагальнення і систематизація теоретичних знань та практичних умінь студентів;
- розвиток творчого підходу та застосування на практиці набутих знань та розв'язання практичних завдань;
- формування у майбутнього фахівця умінь самостійно узагальнювати й аналізувати інформаційні джерела (монографії, підручники, навчальні посібники, публікації періодичної преси), використовувати сучасні інформаційні засоби та технології;
- вироблення навичок самостійних творчих досліджень;
- виявлення наукових здібностей студентів;
- формування вмінь здійснювати науковий пошук під час проведення дослідження.

Тематика курсових робіт формується в кінці попереднього навчального року, затверджується на засіданні кафедри (циклової комісії) і оновлюється щорічно. Вона повинна відповідати навчальним завданням дисципліни, з якої виконується курсова робота, практичним потребам певної галузі науки та виробництва, бути актуальною і тісно пов'язаною з вирішенням практичних фахових завдань. Студент має право подавати власні пропозиції щодо тем курсових робіт на розгляд відповідної кафедри (циклової комісії). Після розгляду пропозицій та затвердження тематики, студенти обирають теми із списку, затвердженого кафедрою (цикловою комісією).

Тема курсової роботи повинна бути чіткою, лаконічною, актуальною, без скорочень та відповідати змісту навчальної дисципліни. Кількість тем курсових робіт не може бути меншою кількості студентів у групі. Тема курсової роботи, обрана студентом, реєструється в деканаті (на відділенні) у відповідному журналі. Після визначення теми студент повинен отримати першу настановну консультацію у керівника курсової роботи.

Під час консультації визначаються: загальні вимоги до роботи, порядок її виконання, література та інші джерела, які підлягають вивченню, зміст та методика проведення конкретного дослідження, терміни виконання етапів роботи.

Керівниками курсових робіт призначаються найбільш кваліфіковані та досвідчені викладачі кафедри чи циклової комісії.

Кафедра (циклова комісія) повинна розробити методичні вказівки щодо написання курсових робіт, в яких передбачити завдання курсової роботи, особливості, обсяг і зміст окремих частин та порядок їх виконання.

2. СТРУКТУРА КУРСОВОЇ РОБОТИ

Курсова робота має містити:

титульний аркуш;

зміст;

вступ;

основну частину;

висновки;

список використаної літератури та джерел;

додатки (за необхідності).

3. ОПИС СТРУКТУРНИХ ЕЛЕМЕНТІВ

3.1. Титульний аркуш

Титульний аркуш курсової роботи містить найменування вищого навчального закладу та циклової комісії (кафедри), де виконана робота;

назву дисципліни, з якої пишеться курсова робота;

тему;

курс, групу, напрям підготовки; спеціальність;

прізвище, ім'я, по батькові автора;

прізвище, ім'я, по батькові наукового керівника;

посада, вчене звання, науковий ступінь керівника (за наявності).

3.2. Зміст

Зміст подають на початку курсової роботи. Він містить найменування та номери початкових сторінок усіх розділів, підрозділів та пунктів (якщо вони мають заголовок), зокрема вступу, висновків, додатків, списку використаних джерел.

3.3. Вступ

Розкриває сутність і стан наукової проблеми, а також її значущість, підстави і вихідні дані для розроблення теми, обґрунтування необхідності проведення дослідження.

Далі подають загальну характеристику курсової роботи в рекомендованій нижче послідовності.

Актуальність теми (обґрунтування доцільності роботи). Актуальність та ступінь досліджуваної проблеми розкривається шляхом стислого аналізу наукових доробків учених із даного питання і порівняння існуючих розв'язків проблеми. На основі обґрунтованих протиріч визначається проблема, на розв'язання якої і буде спрямоване дослідження.

Мета дослідження полягає у встановленні, виявленні наукових фактів, формулюванні закономірностей, обґрунтуванні найбільш ефективних шляхів вирішення досліджуваної проблеми. Тому при її формулюванні доцільно вживати ключові слова: «визначити», «дослідити», «виявити», «встановити», «обґрунтувати», «довести», «перевірити», «розробити» тощо.

Завдання дослідження – це послідовні етапи дослідницької роботи, спрямовані на досягнення поставленої мети. Завдання повинні розкривати та конкретизувати мету дослідження і в загальному підсумку повинні бути адекватні цій меті.

Об'єкт дослідження – це частина реальної дійсності, яка підлягає дослідженню, тобто процес або явище, що породжує проблемну ситуацію і обране для вивчення.

Предмет дослідження – це особлива проблема, окремі сторони об'єкту, його властивості і особливості, які повинні бути досліджені в роботі, не виходячи за межі досліджуваного об'єкту. Зазвичай формулювання предмета дослідження міститься у відповіді на запитання: що вивчається?

Методи дослідження. Подають перелік використаних методів дослідження для досягнення поставленої в роботі мети. Перераховувати їх треба не відірвано від змісту роботи, а коротко і змістовно визначаючи, що саме досліджувалось тим чи іншим методом.

У вступі вказуються *експериментальна база* дослідження.

Обов'язково у вступі треба вказати ті наукові та методичні джерела, що лягли в основу написання курсової роботи та дати їм коротку характеристику.

У кінці вступу слід вказати структуру курсової роботи – вступ, кількість розділів, висновки, список додатків та використаної літератури (зазначається кількість найменувань). Подається загальний обсяг сторінок роботи.

3.4. Основна частина

Основна частина складається з розділів і параграфів. Кожний новий розділ починається з нової сторінки.

Основна частина роботи містить, як правило, два розділи, які в свою чергу поділяються на параграфи.

В основній частині розкривається зміст використаних термінів, хід дослідження, подається аналіз та узагальнення результатів дослідження. Цифрові дані слід подавати в таблицях або графіках, діаграмах, які повинні мати заголовок.

Розділ 1 присвячується, як правило, теоретичному обґрунтуванню питання. Назва розділу має відображати сутність проблеми. Не допускається називати його загальним визначенням «Теоретична частина», «Теоретичний розділ», «Теоретичне обґрунтування» тощо. Він може містити 2-3 підрозділи.

У розділі 1 необхідно:

- а) зробити аналіз наукових джерел відповідно до проблеми дослідження;
- б) розкрити сутність основних понять, використаних у дослідженні (на основі ґрунтовного аналізу літератури, порівняння різних точок зору на сутність певних понять із посиланнями на конкретних авторів і джерела інформації, з цитуванням; визначення системи основних понять, які будуть використані у наступних розділах);
- в) висвітлити методологічні засади та аспекти, які стосуються змісту досліджуваної проблеми;
- г) зробити аналіз наукового досвіду з проблеми дослідження, опрацювавши при цьому відповідні законодавчі документи, посібники, рекомендації та ін.

У другому розділі розкривають сутність практичних шляхів вирішення досліджуваних завдань, розробляють загальну методику проведення емпіричного дослідження, наводять методи дослідження. Як правило, другий розділ курсової роботи містить 2-3 підрозділи.

Виклад матеріалу підпорядковують одній провідній ідеї, чітко визначеній автором.

Зміст розділів повинен відповідати темі роботи та повністю її розкривати.

3.5. Висновки

У висновках формулюють найбільш важливі результати, одержані в процесі дослідження. Найзручніше формулювати висновки у відповідності з поставленими завданнями. У висновках необхідно наголосити на ефективності пропонованих у курсовій роботі ідей, викласти рекомендації щодо їх реалізації.

3.6. Список використаної літератури та джерел є обов'язковим елементом курсової роботи. Змістовність списку дає уявлення про те, наскільки глибоко студент зумів вивчити стан досліджуваної проблеми. У списку використаної літератури та джерел подається перелік підручників, посібників, статей із журналів, брошур, довідників, інтернет-посилань і т.д., що використовувались у час виконання роботи (не менше 25 найменувань), який укладається відповідно до вимог оформлення списку бібліографічних джерел. Список використаної літератури та джерел виконують, як правило, в алфавітному порядку. У кожному конкретному виданні елементи бібліографічного опису конкретизуються і мають деякі специфічні особливості.

3.7. Додатки

До додатків доцільно включити допоміжний матеріал, необхідний для повноти сприйняття роботи:

- методики, які були апробовані в процесі виконання курсової роботи;

- таблиці, схеми, рисунки;
- анкети і опитувальники;
- практичні рекомендації.

Кожен додаток має свій заголовок і починається з нової сторінки, їх кількість не обмежується. Позначаються вони великими літерами української абетки (за винятком літер Г, Є, І, ї, Й, О, Ч, ь), наприклад, «Додаток А». Нумерація сторінок курсової роботи, на яких розміщені додатки, не проводиться.

ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Курсову роботу оформляють на білому папері формату А 4 (297X210мм) на одній стороні аркуша через 1,5 міжрядкові інтервали з висотою букв і цифр 14 кеглів шрифтом Times New Roman. Текст необхідно набирати, залишаючи поля таких розмірів: ліве – 25 мм, праве – 10 мм, верхнє і нижнє – по 20мм. Обов'язкова нумерація сторінок. Відстань між заголовком і текстом – 15-20 мм. Шрифт – чорного кольору. Щільність тексту однакова по всій роботі. Сторінка повинна містити не менше 28-30 рядків по 57-60 знаків у кожному (з урахуванням інтервалів). Обсяг курсової роботи – до 35 сторінок основного тексту. Нумерацію сторінок подають арабськими цифрами у правому верхньому куті аркуша. Титульний аркуш включають до загальної нумерації сторінок, проте не нумерують. Відстань між назвами розділів та підрозділів, між заголовком і текстом має становити 1 рядок.

Найменування розділів і параграфів повинні бути короткими. Найменування розділів записують у вигляді заголовків (симетрично текстові) великими буквами; найменування параграфів з абзацу малими літерами (крім першої прописної).

Переноси слів у заголовках не допускаються. Крапку наприкінці заголовка не ставлять. Кожен розділ рекомендується починати з нової сторінки.

Таблиці, рисунки (ілюстрації) подаються безпосередньо після абзацу, де вони згадані вперше або на наступній сторінці: Рисунок 2.3 або Таблиця 1.2 (курсивом), що означає третій рисунок другого розділу або друга таблиця першого розділу. Позначка Таблиця 1.2 ставиться у правому верхньому куті над відповідним заголовком таблиці, який розміщується над таблицею. Позначка Рисунок 1.2, та назву рисунка розміщують під ілюстрацією. Заголовки граф в таблиці слід починати з великої літери, підзаголовки – із малих, якщо вони є продовженням заголовків, та з великих, якщо вони є окремими реченнями. При переносі частини таблиці на інший аркуш слово «Таблиця», номер її і назву вказують один раз справа над першою частиною таблиці, над іншими частинами пишуть слова Продовження таблиці 1.2.

При написанні курсової роботи потрібно давати посилання на літературу та джерела, з яких запозичені матеріали. Оформлення посилання в тексті: [3, 63] – означає, що цитата запозичена із 63 сторінки 3 джерела в бібліографії. Посилання на декілька видань оформлюється так: [5; 7; 10; 23] (вказуються порядкові номери у списку джерел). В окремих випадках, коли номер сторінки вказати неможливо, скажімо в Інтернет-публікації, то посилання оформляється так: [23], де 23 – номер джерела у списку. При посиланні на ілюстрацію вказують – Рисунок 1.2, на таблицю – у Таблиці 1.3.

Числа та знаки у тексті. Великі круглі числа (тисячі, мільйони, мільярди) зручніше писати у вигляді поєднання цифр із скороченням тис., млн, млрд, наприклад, 6 тис., 12 млн, 14 млрд. Знак №, §, С, % у тексті може стояти тільки біля цифри. Якщо такий знак застосований без поєднання з числом у цифровій формі, то його замінюють словом. Довільні скорочення слів застосовувати неприпустимо. Щоб правильно користуватись скороченнями, слід звертатись до словників прийнятих скорочень, які можна знайти у довідникових виданнях.

У процесі написання курсової роботи керівником надаються консультації щодо її виконання. Для захисту студентами курсових робіт рішенням кафедри (циклової комісії) створюється комісія (за місяць до визначеної дати захисту) в складі трьох осіб. Комісія формується із числа науково-педагогічних (педагогічних) працівників, які здійснюють керівництво курсовими роботами на кафедрі. Керівник курсової роботи є членом комісії по захисту. Повністю оформлену курсову роботу студент подає науковому керівнику на перевірку за три тижні до визначеної дати захисту. Курсова робота, зміст якої відповідає вимогам, допускається до захисту, про що керівником робиться відмітка на титульному аркуші: «Допущено до захисту», дата, підпис. Після цього робота передається на кафедру (циклову комісію) для ознайомлення членами комісії. Інформація про допуск до захисту курсової роботи доводиться до відома студентів. У разі прийняття керівником та членами комісії рішення щодо наявності неоригінального тексту у роботі (наявність плагіату) вона передається відповідальній особі на перевірку. Курсові роботи, що мають понад 40% неоригінального тексту, до захисту не допускаються і повертаються на доопрацювання. Виправлена робота проходить повторну процедуру перевірки керівником та перевірки на наявність плагіату. Дата захисту призначається у період ліквідації академічної заборгованості.

Захист курсової роботи студентом здійснюється перед комісією публічно і фіксується у протоколі, який підписується головою та членами комісії.

Порядок захисту курсової роботи:

1. Автор у своєму виступі (до 10 хвилин) презентує основний зміст роботи, результати дослідження, висловлює власні судження та пропозиції.
2. Дає відповіді на запитання членів комісії в межах дослідження.

3. Члени комісії оцінюють зміст та презентацію студентом курсової роботи.

При оцінці курсової роботи враховуються:

1. Науково-теоретичний рівень змісту, теоретична обґрунтованість теми, чітко розроблений науковий апарат.

2. Набуття компетентностей щодо розробки і вирішення наукової проблеми: вміння самостійно працювати з літературою та іншими джерелами, творчо аналізувати та систематизувати інформацію, організовувати та проводити експеримент, грамотно оформляти бібліографію.

3. Планомірний і систематичний характер роботи студента над дослідженням.

4. Правильність оформлення курсової роботи і своєчасність її здачі. Якість виконання курсової роботи та результати її захисту оцінюються за національною шкалою та шкалою ЄКТС або за національною шкалою (для ОКР «молодший спеціаліст») (Додаток В).

5. У випадку порушення терміну здачі курсової роботи науковому керівнику без поважних причин, вона не допускається до захисту, що вважається академічною заборгованістю. Ліквідація академічної заборгованості здійснюється аналогічно до інших форм підсумкового контролю. В інших випадках, підтверджених документально (хвороба тощо), студент має право на продовження сесії.

6. Після захисту курсова робота здається керівником в деканат (на відділення) для зберігання. Курсові роботи, що мають теоретичну та практичну цінність, подаються на конкурси студентських наукових робіт, пропонуються до впровадження. Відповідно до Номенклатури справ Коледжу курсові роботи зберігаються в деканаті (на відділенні) три роки, а роботи, відзначені преміями на всеукраїнських конкурсах та конкурсах вищих навчальних закладів, постійно.

Після закінчення терміну зберігання курсових робіт вони списуються за актом і знищуються. Комісія для списання курсових робіт формується у такому складі: завідувач кафедри, один-два викладачі кафедри, лаборант.

Приклад оформлення титульної сторінки курсової роботи

КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ВІННИЦЬКИЙ ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ КОЛЕДЖ»

КАФЕДРА (циклова комісія) _____

КУРСОВА РОБОТА

з _____

(назва дисципліни)

на тему

(назва теми)

Студента (ки) _____ курсу _____ групи
спеціальності _____

(прізвище та ініціали)

Керівник _____

(посада, вчене звання, науковий ступінь, прізвище та ініціали)

Національна шкала _____

Кількість балів: _____

Оцінка ЄКТС _____

Члени комісії

Вінниця - 20 ____

Приклад оформлення змісту курсової роботи

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1	
.....	5
1.1.	5
1.2.	14
РОЗДІЛ 2.	20
.....	
2.1.	20
2.2.	28
ВИСНОВКИ	35
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	37
ДОДАТКИ	41

Критерії оцінювання курсової роботи

№п/п	Критерії	Кількість балів
1.	Оформлення курсової роботи відповідно до вимог	до 10-ти балів
2.	Структурно-логічна побудова роботи, актуальність та новизна, чітко розроблений науковий апарат	до 15-ти балів
3.	1-й розділ (рівень теоретичного дослідження)	5-15 балів
4.	2-й розділ (глибина та якість практичного дослідження)	5-15 балів
5.	Висновки	до 10-ти балів
6.	Самостійний і творчий підхід до аналізу досліджуваної проблеми в теорії та практиці	до 10-ти балів
7.	Планомірний і систематичний характер роботи студента над темою	до 5-ти балів
8.	Своєчасність здачі курсової роботи	5 балів
9.	Захист роботи: - якість доповіді; - якість відповідей на питання; - якість наочних матеріалів	до 5 балів до 5 балів до 5 балів
	Разом (максимальна кількість балів)	100 балів